Region Hovedstaden

Forslag

REGION

VI GI'R NORDEUROPA ET NYT GEAR

REGIONAL UDVIKLINGSPLAN 2012

Forord

I Region Hovedstaden ønsker vi at skabe grøn vækst og udvikling i hele regionen – det kræver nytænkning, banebrydende initiativer, et internationalt udsyn og gode samarbejdspartnere.

Vi har i samarbejde med Kommunekontaktrådet Hovedstaden udarbejdet et visionært forslag til en regional udviklingsplan for hovedstadsregionen. Udviklingsplanen er et bud på, hvad vi skal satse på for at udvikle regionen i fremtiden. Hvordan vi skal styrke den grønne vækst, mindske trængslen på vejene, sikre bedre uddannelser og et grønt og sundt liv. Det har både betydning for borgernes hverdag, virksomheders levevilkår, kommuner og organisationer.

Vi vil med denne udviklingsplan give Nordeuropa et nyt gear. Hovedstadsregionen er en international storbyregion – og vi skal kunne matche de bedste metropoler, hvis vi skal være kendt som et forbillede inden for bæredygtig vækst, viden og livskvalitet.

Den regionale udviklingsplan har fire tematiske afsnit – erhverv, uddannelse, klima og trafik. Afsnittet om trafik er markeret med blåt for at fremhæve, at det er den fælles regionale trafikaftale indgået mellem Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden.

Vi vil gerne invitere alle – borgere, kommuner og samarbejdspartnere – til at komme med ideer til, hvor vi skal tage fat, og hvordan regionen skal udvikles. Forslaget til den regionale udviklingsplan 2012 er i høring frem til 2. maj 2012.

Læs mere på www.regionh.dk/rup2012

Venlig hilsen

Vibeke Storm Rasmussen

Regionsrådsformand

Den regionale udviklingsplan er en visionsplan for hovedstadsregionens udvikling på tværs af geografi og myndigheder. Den regionale udviklingsplan er udarbejdet af Region Hovedstaden i samarbejde med Kommunekontaktrådet Hovedstaden og de 28 kommuner i regionen. Planen gælder fra 2012 til 2016 og bygger på dialog med politikere, borgere og regionale aktører. Bornholms Regionskommune udarbejder sin egen regionale udviklingsplan.[1]

Mission for Region Hovedstaden 2012-2016:

Vi er dynamo for udvikling og vækst.

I tæt samarbejde med kommuner og andre aktører iværksætter vi banebrydende initiativer inden for erhverv, trafik, forskning, innovation, uddannelse og klima.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse

Indledning og vision	2
Temaer i den regionale udviklingsplan	6
Erhverv	8
Uddannelse	16
Klima	24
Trafik	32
Realisering af den regionale udviklingsplan	38

Indledning

Indledning

Vi gi'r Nordeuropa et nyt gear

Vision

I 2020 har vi øget konkurrence- og tiltrækningskraften så markant, at hovedstadsregionen er Nordeuropas forbillede inden for bæredygtig vækst, viden og livskvalitet.

Hovedstadsregionen er en international metropol med afgørende betydning for vækst og udvikling i hele Danmark. Den position ønsker Region Hovedstaden fortsat at styrke. Men vi vil også gerne gå foran, give Nordeuropa et nyt gear og være et forbillede for bæredygtig vækst, viden og livskvalitet.

Hovedstadsregionen er et spændende sted at leve, uddanne sig og arbejde, og vi har gode muligheder for at skabe en endnu mere attraktiv region. På en række områder halter vi bagud, når vi sammenligner os med de bedste i Nordeuropa. Derfor skal vi fortsat fokusere på centrale udviklingsområder: For borgerne skal vi sikre attraktive job- og uddannelsesmuligheder. Vi skal gøre det nemt at komme rundt i regionen. Både turister og borgere skal opleve en grøn og bæredygtig region. Virksomhederne skal have adgang til højtkvalificeret arbejdskraft og gode rammebetingelser for at drive virksomhed og skabe udvikling, innovation og vækst.

Danmarks vækstmotor

Hovedstadsregionen er Danmarks vækstmotor. Hver gang der skabes 100 job i Hovedstaden, medfører det 20 nye job i resten af landet. Vi udgør kun knap fem procent af Danmarks areal, men vi er hjemsted for knap en tredjedel af landets befolkning, halvdelen af landets højtuddannede og står for knap 40 procent af landets bruttonationalprodukt.[2]

I Europa er storbyregioner i stigende grad omdrejningspunkt for vækst og udvikling. Metropoler udgør vidensøkonomiens hotspots og er centre for magt. Derfor er hovedstadsregionens udvikling også afgørende for Danmark. En attraktiv metropol er afhængig af et godt internationalt netværk, hvis den skal fungere som magnet for viden, kompetencer, investeringer og udvikling.

En metropol i international konkurrence

Denne udviklingsplan er Region Hovedstadens samlede bud på, hvordan vi når visionen – og dermed, hvad vi skal leve af i fremtiden. Vi har brug for at kunne måle os med de bedste for at blive Nordeuropas forbillede.

Det betyder, at vi skal være dygtige til at trække udvikling og vækst fra verden ind i vores region. Alternativt må vi se andre og stærkere metropoler trække udvikling og vækst ud af vores region.

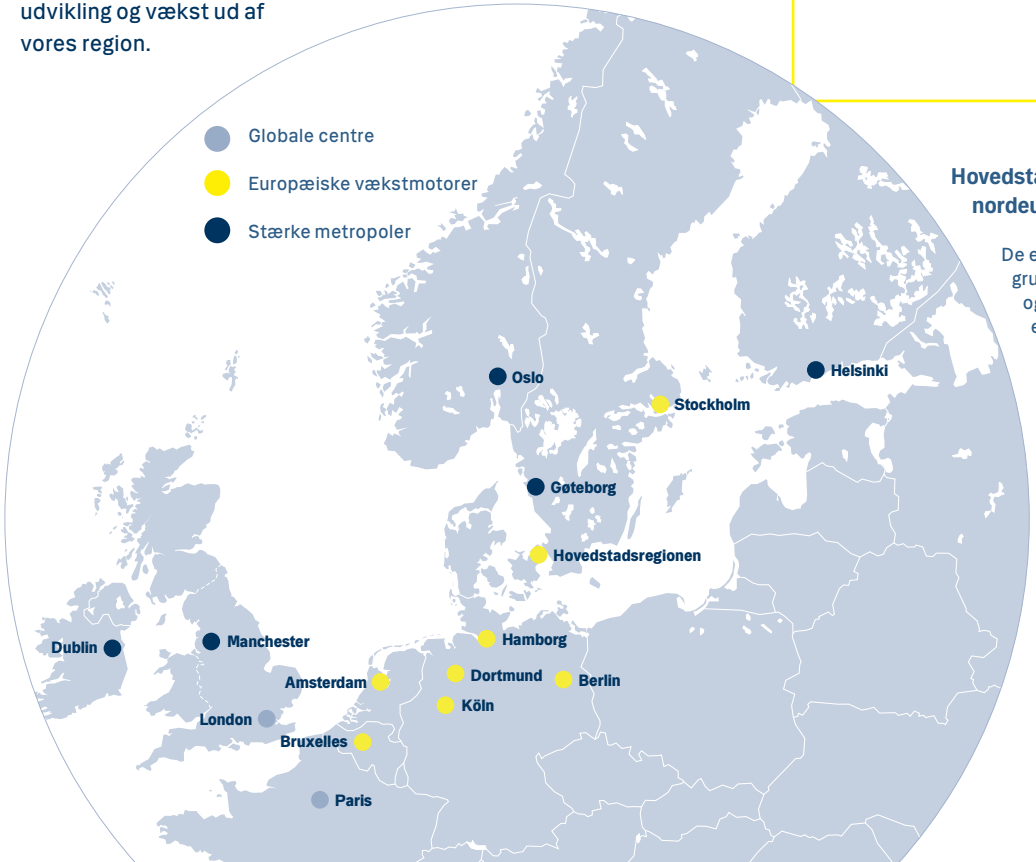

Hovedstadsregionen set i forhold til andre nordeuropæiske metropoler

De europæiske metropoler kan inddeles i tre grupper afhængig af deres konkurrence- og tiltrækningskraft.[3] "Globale centre" er motorer for den globale vækst og de stærkeste metropoler. Herefter kommer "Europæiske vækstmotorer" og til sidst "Stærke metropoler". Hovedstadsregionen hører til i gruppen "Europæiske vækstmotorer". Nordeuropa omfatter her de nordiske lande, de baltiske lande, de britiske øer og områder, der grænser op til Østersøen og Nordsøen (Holland, Belgien, Luxembourg, det nordlige Polen, Tyskland og Frankrig).

Hovedstadsregionens konkurrence- og tiltrækningskraft

OECD udarbejdede i 2009 en rapport om hovedstadsområdets konkurrenceevne i forhold til andre internationale metropoler (Territorial Review Copenhagen). OECD fremhævede, at hovedstadsregionens konkurrence er under pres i forhold til andre metropoler. OECD pegede på fire centrale udfordringer:

- Mangel på velkvalificeret arbejdskraft
- Middelmådig innovationsevne
- Haltende attraktionsværdi (infrastruktur, Øresundsarbejde og kultur)
- Utilstrækkelig politisk handlekraft og koordinering af strategier.

Vi vil udvide porten til verden

Hovedstadsregionen har pga. sin geografiske beliggenhed en vigtig funktion som bindeled mellem nord og syd, øst og vest i Europa. Den funktion skal vi udbygge aktivt gennem stærke internationale samarbejder.

Region Hovedstaden ønsker at stå i spidsen for at udvikle og varetage regionens internationale relationer i Øresund, Skandinavien, Østersøen, Europa og globalt.

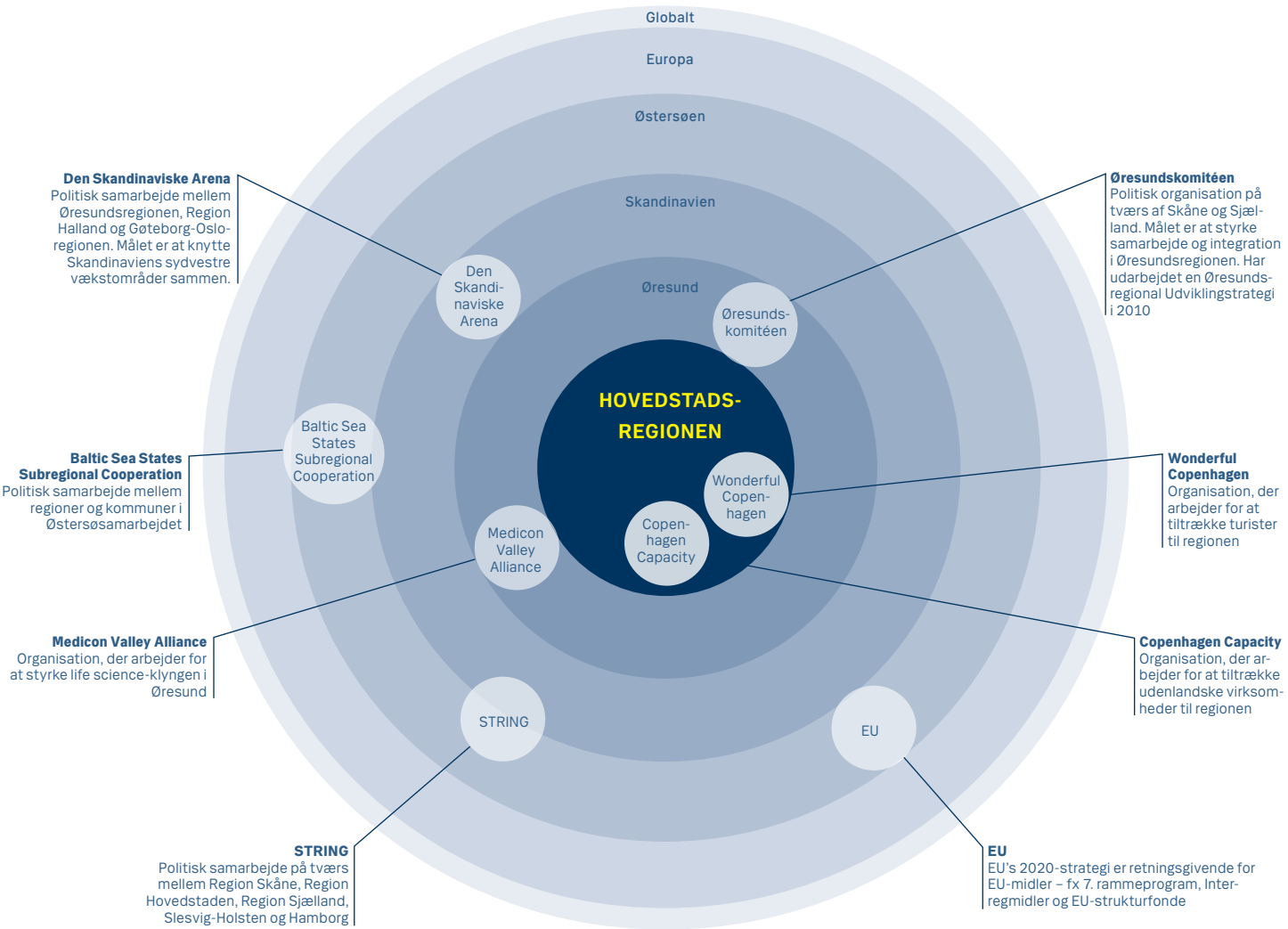

Vi ønsker tæt samarbejde i Øresundsregionen og videre ud i Nordeuropa

Region Skåne er vores tætteste samarbejdspartner uden for landets grænser. Når vi betragter os som del af en samlet dansk-svensk Øresundsregion, styrker vi vores position som international aktør. Vi danner sammen med Region Sjælland og Region Skåne en region med 3,7 mio. indbyggere. Det giver en stor kritisk masse og oplagte muligheder for at skabe synergi mellem erhvervsliv, universiteter og arbejdsmarkeder.

Integrationen af Øresundsregionen har udviklet sig markant de seneste ti år. Det vidner bl.a. antallet af pendlere om. Hver dag er der således flere end 20.000 mennesker, der tager turen over Øresund for at arbejde eller studere.[4] For at sætte yderligere fart på integrationen blev den første Øresundsregionale Udviklingsstrategi udarbejdet i 2010. Den er et vigtigt skridt i retning mod en realisering af Øresundsregionens udviklingspotentiale og danner også baggrund for denne udviklingsplan.

Stigende integration og samarbejde i Øresundsregionen har lagt et godt fundament for udvikling af nye samarbejder længere ud i Nordeuropa. Det gælder det skandinaviske samarbejde med især Göteborg, Oslo og Stockholm samt samarbejdet i Femern-korridoren med især Slesvig-Holsten og Hamborg.

Vi skal sammen agere globalt

Øget internationalt, strategisk samarbejde er både middel og mål, når vi skal realisere den regionale udviklingsplan. Region Hovedstaden vil med udviklingsplanen styrke samarbejdet med kommuner og regionale aktører om internationalt samarbejde inden for erhverv, trafik, uddannelse og klima.

Region Hovedstaden vil løbende analysere regionens rolle som international storbyregion i forhold til de fire temaer i udviklingsplanen og tage initiativ til samarbejder, der kan bidrage til at styrke regionens internationale position.

Handling kræver et fælles mandat

I hovedstadsregionen er der 29 kommuner, som hver især har ansvar for at løse centrale opgaver tæt på borgerne. Region Hovedstaden ser kommunerne som de primære samarbejdspartnere i forhold til realisering af den regionale udviklingsplan.

Vi ønsker et bredt samarbejde med regionale aktører og interessenter inden for de fire temaer i planen. Staten fastlægger lovgivning og rammer for den regionale udvikling og er derfor en vigtig samarbejdspartner. Ikke mindst, fordi hovedstadsregionen indtager en helt særlig position i forhold til at sikre vækst i hele landet. Region Hovedstaden vil derfor gerne i dialog med staten om at styrke regionens internationale konkurrenceevne. De fem danske regioner er meget forskellige, men Region Hovedstaden ønsker at samarbejde med de øvrige fire regioner på de områder, hvor der er særlige grænseproblemstillinger, og hvor der er god mening i fælles handlinger og initiativer.

Temaer

Temaer

Regionen skal styrkes på fire områder

Region Hovedstaden fokuserer i denne regionale udviklingsplan på fire centrale temaer, hvor det er nødvendigt at tage fat for at nå visionen.

Erhverv. Vi skal klare os godt i den internationale konkurrence. Væksten skal øges. Erhvervsliv, stat, kommuner og region skal arbejde tæt sammen om at skabe de bedste betingelser for, at vi har et internationalt og konkurrencedygtigt erhvervsliv.

Uddannelse. Vi skal sikre de nødvendige kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger. Talenter skal findes, udvikles og udfordres. Både unge og voksne skal have mulighed for at få det rette uddannelsestilbud.

Klima. Vi skal stå i spidsen for bæredygtig vækst og udvikling og sikre borgerne et godt og sundt liv. Hovedstadsregionen skal gøres mere energieffektiv, klimaberedt og attraktiv – grøn, tryg og sund.

Trafik. Vi skal investere i infrastruktur og kollektiv trafik. Fremkommelighed skaber vækst. Hovedstaden skal være et trafikalt knudepunkt i Nordeuropa med en international lufthavn og høj tilgængelighed for både busser, tog og biler.

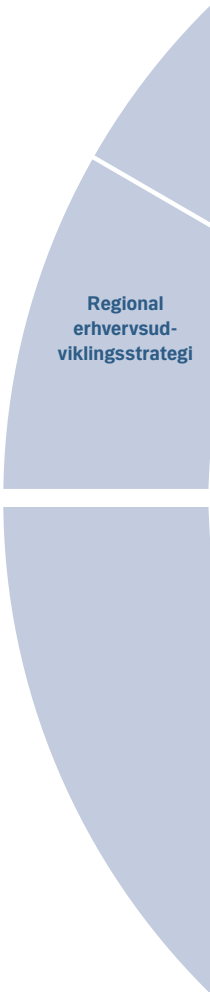

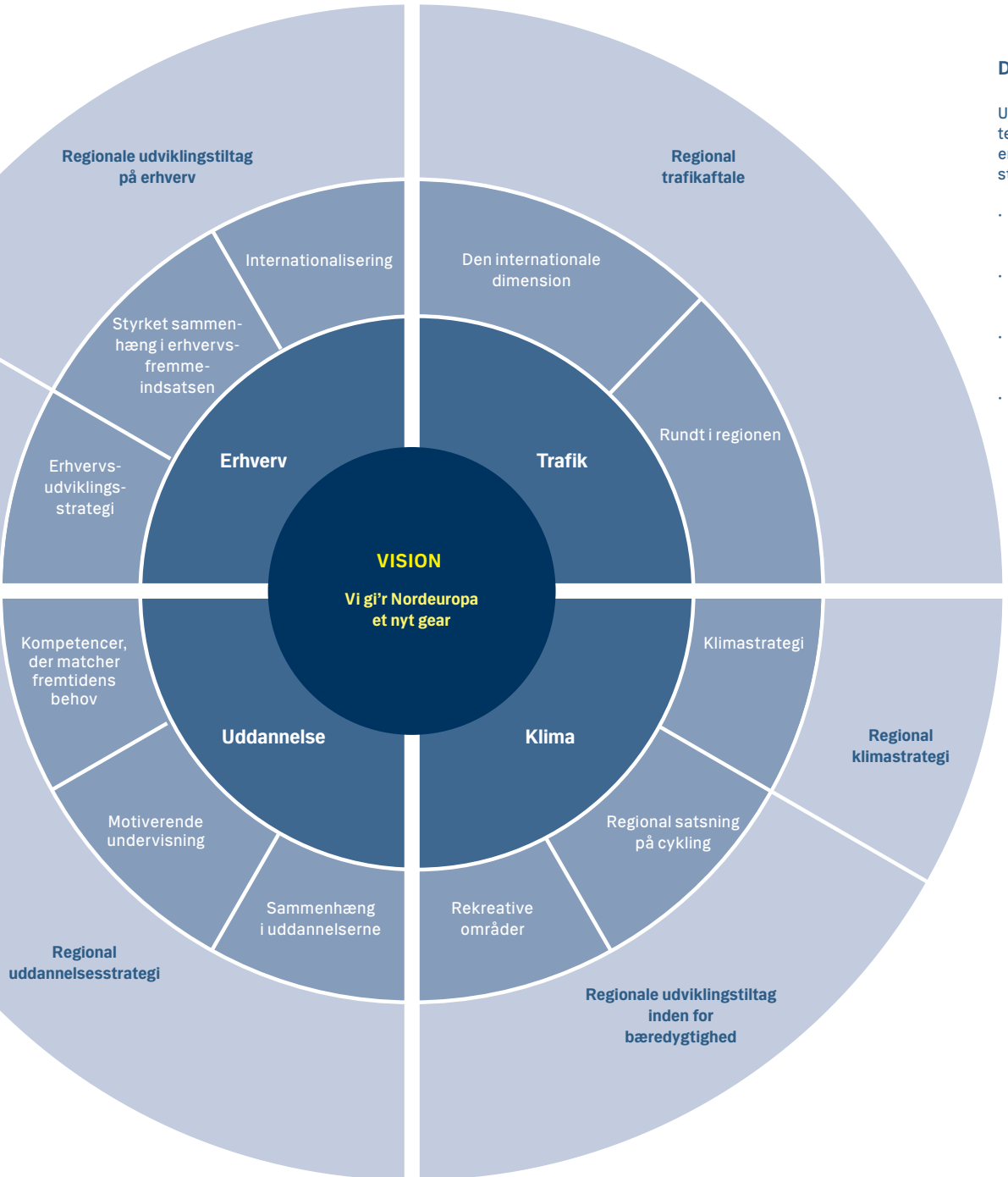

Den regionale udviklingsplan

Udviklingsplanen omfatter fire temaer med indsatsområder og er paraply for følgende regionale strategier og aftaler:

- Vækstforum Hovedstadens erhvervsudviklingsstrategi, 2010
- Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstadens klimastrategi, 2012
- Kapitlet om uddannelse udgør Region Hovedstadens regionale uddannelsesstrategi
- Kapitlet om trafik er en fælles trafikaftale mellem Region Hovedstaden og KKR Hovedstaden, 2011.

Temaer

Indsatsområder

Strategier og aftaler

Regionens og kommunernes opgaver på erhvervsområdet

Kommunerne har via helheds- og lokalplaner en rolle som overordnet rammesættende. Kommunerne har en lang række myndighedsopgaver over for virksomheder som byggesagsbehandling, miljøgodkendelser og fysisk planlægning. Samtidig har kommunerne til opgave at give sparring til iværksættere og virksomheder. Den specialiserede rådgivning af iværksættere og virksomheder med stort vækstpotentiale ligger i Væksthus Hovedstadsregionen. Mange kommuner udarbejder også strategier og politikker for, hvordan de vil udvikle og styrke deres lokale erhvervsliv.

Regionen er ansvarlig for Vækstforum Hovedstaden, som repræsenterer region, kommuner, erhvervsorganisationer, universiteter, uddannelsesinstitutioner, arbejdstagerorganisationer og arbejdsgivere. Vækstforum Hovedstaden udarbejder strategier for udviklingen af regionens erhvervsliv. Regionen medfinansierer desuden organisationerne Wonderful Copenhagen og Copenhagen Capacity, der markedsfører regionen over for turister og udenlandske virksomheder.

Vækstforum Hovedstaden faciliterer også et bredt samarbejde – regionalt og internationalt – og understøtter udviklingsinitiativer på baggrund af erhvervsudviklingsstrategien.

Erhverv

Erhverv

I skarp konkurrence – med hele verden

Vi vil gerne øge regionens konkurrence- og tiltrækningskraft, så vi kan hæve den økonomiske vækst i hovedstadsregionen. Regionens erhvervsliv har siden 2008 mistet 11 procent af de private job mod kun 8 procent i det øvrige Danmark.[5]

Vi har i regionen brug for innovative, succesfulde virksomheder, der kan udvikle og markedsføre nye produkter, processer og serviceydelser i skarp konkurrence med virksomheder over hele kloden. Vi skal have et stærkt erhvervsliv med en stor underskov af nye, små virksomheder, der har blik for internationale muligheder og nyeste viden på deres felt. Særligt iværksættere skal vi gerne have flere af – de skaber flere job og har en høj produktivitet.

Virksomhedernes succes afhænger af de rammer, som samfundet sætter: De har brug for medarbejdere med gode uddannelser, god rådgivning, gode transportforbindelser til resten af verden og viden fra vore universiteter. Blandt andet forskningsfaciliteter som den kommende partikelaccelerator European Spallation Source (ESS) i Lund og København kan være med til at skabe interessante forskningsmiljøer til gavn for virksomhederne.

Vi skal derfor samarbejde på tværs af myndigheder og relevante aktører for at sikre de bedste rammevilkår for vores erhvervsliv.

Udviklingen i private job opdelt på branche. Samlet har vi fra 2008 til 2011 mistet næsten 70.000 private job.[6]

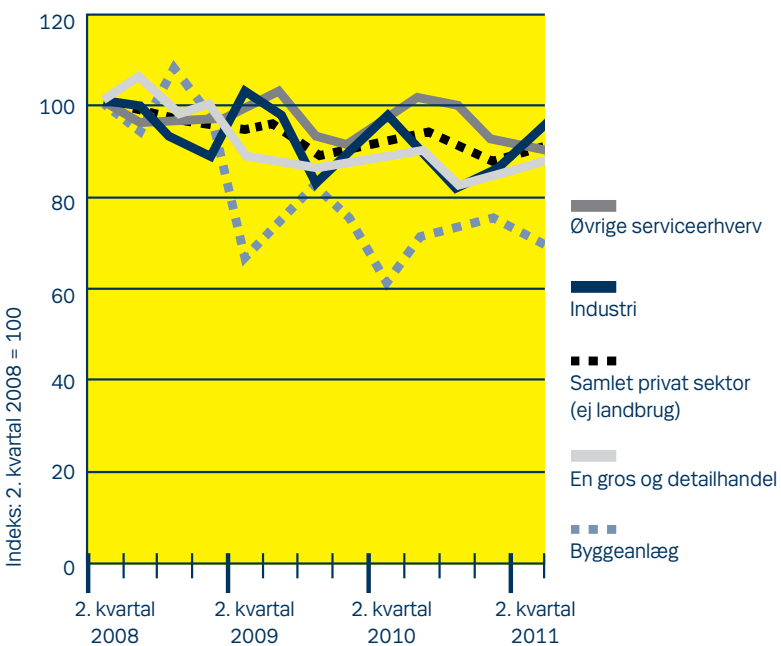

INDSATSOMRÅDE 1 // ERHVERVSUDVIKLINGSSTRATEGI

Vi skal sikre fremtidig vækst og velstand i regionen

Region Hovedstadens erhvervsudviklingsstrategi satte i 2010 som mål, at økonomien skal vokse med 2,5 procent om året.

Vi skal sætte fokus på de områder, der har betydning for, hvordan virksomhederne klarer sig.
Vi skal samtidig sikre, at nye virksomheder kommer til. Vi har brug for flere iværksættere, fordi de er en vigtig kilde til nye job, vækst og innovation. Nye virksomheder skaber cirka en tredjedel af alle nye job i den private sektor, og de bidrager med knap 17 procent af den årlige gennemsnitlige vækst i produktivitet.[7]

Mål

Vækstforum Hovedstadens vision for erhvervsudvikling:

Hovedstadsregionen er Nordeuropas mest globale og konkurrencedygtige metropol, hvor mennesker og virksomheder i innovative partnerskaber omsætter viden, velfærd og bæredygtighed til vækst.

Vækstforum Hovedstadens erhvervsudviklingsstrategi fra 2010 er del af den regionale udviklingsplan. Her præsenteres et kort resumé.

Men mange nystartede virksomheder har svært ved at vokse fra at være enmandsvirksomheder til at blive større virksomheder med flere ansatte og fortsat vækst. Og sammenlignet med andre nordeuropæiske metropoler overlever færre af vores nystartede virksomheder. Således overlever kun cirka 44 procent af hovedstadsregionens virksomheder de første fem år efter etablering.[8]

Regionale styrker på erhvervsområdet

Vi kan blive endnu bedre inden for vore styrkepositioner. Over 70 procent af danske forsknings- og udviklingsmidler bruges i hovedstadsregionen. Innovation og forskning på et højt internationalt niveau er en forudsætning for, at regionen klarer sig i den globale konkurrence, og at vi er godt på vej. Der er områder, hvor virksomheder og universiteter i regionen har særlig viden og styrker. Det gælder fx inden for it, lægemidler og miljø- og energiteknologi. Når vi udvælger nye udviklingsområder, skal vi have blik for, hvilke produkter og ydelser verden vil efterspørge i de kommende år. Det kan fx være produkter til pleje- og omsorg i ældresektoren eller produkter, der kan gøre vores energiforbrug mindre.

Erhvervsmæssige styrkepositioner i regionen

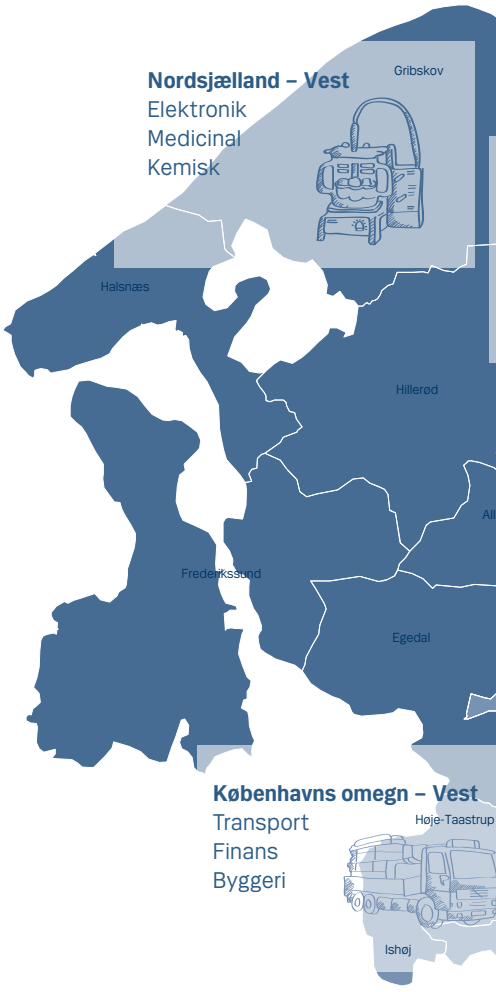

Handlinger

Vækstforum Hovedstadens erhvervsudviklingsstrategi peger på seks fokusområder:

- **Vi vil arbejde for ny velfærds- og sundhedsteknologi.** Vi vil fremme beskæftigelse og eksport gennem offentlig-privat samarbejde på tre områder: avanceret sygehusbyggeri, løsninger i sundhedssektoren og kommunale velfærdsopgaver.

- **Vi vil sikre en attraktiv metropol med gode forbindelser.** Vi skal sikre en attraktiv og lettilgængelig region for mennesker og virksomheder og udnytte, at regionen er internationalt kendt for sin høje livskvalitet, miljøbevidsthed, nærhed til naturområder og kultur.

- **Vi vil satse på innovation og forskning.** Vi vil understøtte teknologiske udviklingsmiljøer og faciliteter. Fx inden for lægemiddeludvikling, energiteknologi og bæredygtige teknologier.

- **Vi vil arbejde for talent og kompetencer i verdensklasse.** Vi har behov for flere med en videregående uddannelse og flere ph.d.'ere. Det er også vigtigt at tiltrække udenlandske talenter og styrke samarbejdet i Øresundsregionen om specialiserede uddannelser.

- **Vi vil styrke vore erhvervsklynger.** Vi skal styrke de områder, hvor virksomheder, universiteter og forskning har særlig viden, og forbedre rammebetingelser for nye og eksisterende klynger.

- **Vi vil støtte vækstiværksættere med en international tilgang**. Vi skal have flere nye virksomheder, der kan vokse og har eksportpotentiale.

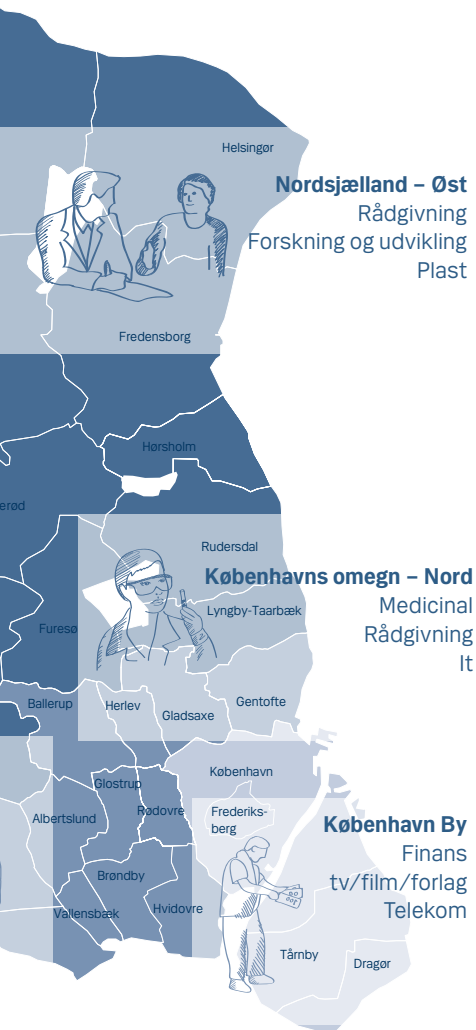

Nordsjælland – Øst
Rådgivning
Forskning og udvikling
Plast

Københavns omegn – Nord
Medicinal
Rådgivning
It

København By
Finans
tv/film/forlag
Telekom

INDSATSOMRÅDE 2 // STYRKET SAMMENHÆNG I ERHVERVSFREMMEINDSATSEN

Kommuner, region og virksomheder skal udvikle erhvervslivet sammen

Flere aktører deler den regionale udviklingsopgave på erhvervsområdet. Regionens Vækstforum lægger de overordnede strategier for udviklingen af erhvervslivet. Kommunerne udarbejder kommunale erhvervsudviklingsstrategier og tilbyder sparring til iværksættere og andre, der vil udvikle deres virksomhed. Hertil kommer forskerparker og statslige innovationsmiljøer. Andre organisationer arbejder med at tiltrække turister og udenlandske virksomheder, ligesom erhvervslivets organisationer også støtter deres medlemmer.

Fælles mål, fælles tiltag

Et fælles billede af regionens udfordringer og potentialer er et godt fundament for at styrke sammenhængen på erhvervsfremmeområdet. Vi skal skabe bedre sammenhæng mellem de konkrete indsatser, som de forskellige aktører iværksætter. Det gælder fx sparringen til virksomheder og iværksættere; hvis vi skal have flere virksomheder i regionen, må rådgivningstilbuddene supplere hinanden, og der skal være en god arbejdsdeling mellem rådgiverne. Vi kan også styrke sammenhængen i erhvervsfremmeindsatsen ved, at parterne går sammen om løsning af konkrete opgaver. Det kan fx handle om i fællesskab at udvikle flere attraktive erhvervsområder i kommunerne, tiltrække internationale turister eller yde en optimal service til internationale virksomheder.

Mål

Vi ønsker at understøtte erhvervsudviklingen ved at forstærke samarbejdet mellem erhvervsfremmeaktørerne i hovedstadsregionen.

Oversigt over offentlig erhvervsfremme i hovedstadsregionen

	Stat	Region/Vækstforum	Kommuner
Strategiudvikling	Statslige vækststrategier	Regional erhvervsudviklingsstrategi	Lokal erhvervspolitik
Rammevilkår	Erhvervsregulering, skat mv.	Strategiske erhvervsfremmeprojekter	Fysisk planlægning Tilladelser/tilsyn Byudvikling & attraktivitet Menneskelige ressourcer m.m.
Hjælp til virksomheder	Eksportfremme Vækstfond-finansiering Innovationsmiljøer GTS'er (godkendt teknologisk service) m.m. Universiteternes teknologioverførselsenheder	Forskerparker	Lokal erhvervsservice Sparring til vækstiværksættere (Væksthus Hovedstadsregionen)
Markedsføring	Invest in Denmark Visit Denmark	Wonderful Copenhagen Copenhagen Capacity	Lokale aktiviteter i forhold til tiltrækning af virksomheder, turister og Visit Nordsjælland

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil arbejde for fælles mål i erhvervsfremmeindsatsen. Sammen med de øvrige erhvervsfremmeaktører vil vi fastlægge de vigtigste udfordringer for regionens virksomheder og sikre sammenhæng mellem de forskellige strategier og målsætninger. Som led heri vil vi arbejde for et fælles charter mellem kommuner, region og Vækstforum Hovedstaden om øget vækst i hovedstadsregionen.

Vi vil bidrage til øget samspil mellem de organisationer, der arbejder med erhvervsudvikling. Vi vil understøtte tiltag, der bringer erhvervsfremmeaktørerne sammen og sætter fokus på synergimuligheder. Det kan være aktiviteter, der forbedrer virksomhedernes rammevilkår eller satsninger inden for et styrkeområde – fx turisme, it eller cleantech.

Vi vil arbejde for gode rådgivningstilbud til virksomhederne. Der skal være gode og varierede tilbud om sparring til iværksættere og forskellige typer af virksomheder. Vi skal sikre en god sammenhæng mellem de mange tilbud.

Vi vil arbejde for attraktive erhvervsområder til virksomhederne. Attraktive erhvervsområder kan gøre regionen mere interessant for virksomhederne. Derfor vil vi støtte vidensdeling og tværkommunale pilotprojekter, der handler om at udvikle nye eller modernisere regionens eksisterende erhvervsområder.

INDSATSOMRÅDE 3 // INTERNATIONALISERING

Vi skal have internationalt udsyn

Mål

Hovedstadsregionen skal sammen med kommunerne åbne døre ud til verden for regionens universiteter og virksomheder.

Internationalt udsyn er en forudsætning for succes i den globale konkurrence. I en globaliseret verden flytter virksomheder og dygtige medarbejdere over grænser og slår sig ned, hvor mulighederne er bedst. Vi skal sørge for, at virksomheder og velkvalificeret arbejdskraft fra hele verden får øje på vores region. Vi skal sørge for, at de bliver mødt med et internationalt erhvervsmiljø.

Det er samtidig vigtigt, at virksomhederne fortsat har blik for de muligheder, der ligger uden for landets grænser. Det kan handle om samarbejde med andre virksomheder, med udenlandske forskere eller om eksport af varer og tjenester. På samme måde kan universiteter og forskning indgå i et frugtbart samarbejde med vidensmiljøer i udlandet. Førende internationale videns- og vækstregioner har et meget veludviklet og dynamisk samspil mellem myndigheder, universiteter og virksomheder.

Nordeuropæisk og globalt fokus

Internationalisering indebærer både et nordeuropæisk og globalt fokus. Med Femern Bælt-forbindelsen får hovedstadsregionen og Øresundsregionen nye muligheder for vækst og samspil over Østersøen til Nordtyskland. I 2020 åbner forskningsanlægget European Spallation Source (ESS) i Lund/København. Tilsvarende vil den nye forbindelse over Femern og et højhastighedstog kunne bane vejen for et større internationalt samarbejde. Fx med et lignende forskningsanlæg i Hamborg omkring materialeforskning og Life Science.

Vi får også brug for at styrke vores globale samarbejde. Den økonomiske aktivitet i verden vil i stigende omfang finde sted i BRIK-landene (Brasilien, Rusland, Indien og Kina). Regionens vareeksport til landene er stigende, hvorfor det er både interessant og nødvendigt at styrke samarbejdet med BRIK-landene.

Eksempler på internationale samarbejdsmuligheder

- Regionale og kommunale opgaveområder (fx velfærdsteknologi, miljø- og klimateknologi)
- Samarbejde med regioner, som også udvikler og opfører nye supersygehuse (fx Nordamerika eller Asien)
- Forsknings- og udviklingssamarbejder fx om materialeforskning og Life Science

Udvikling i eksporten fra hovedstadsregionens virksomheder

Eksporten til fjernmarkeder – fx Brasilien, Rusland, Indien og Kina (BRIK-landene) – er stigende.[9]

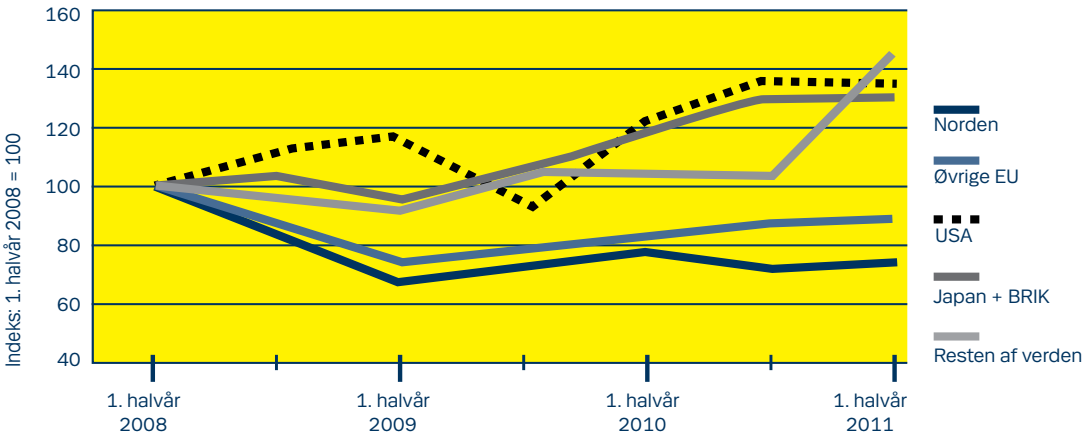

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil styrke det internationale "mindset" og kompetencer i små og mellemstore virksomheder. Vi skal gå foran for at fremme små og mellemstore virksomheders internationale "mindset" og kompetencer. Det kan fx ske ved at anvende erfaringer fra store virksomheder og nye virksomheder, som etableres og fødes med et globalt markedsfokus.

Vi vil øge internationalt samspil mellem universiteter og virksomheder. Vi vil være en dynamo for samarbejder mellem universiteter, kommuner og erhvervsliv i regionen og over Øresund. Fx ved at udvikle en regional strategi for udnyttelse af European Spallation Source (ESS) i forhold til relevante erhvervsklynger og vidensmiljøer. Vi vil også være døråbner for samarbejder med bl.a. BRIK-landene.

Vi vil skabe attraktive rammer for udenlandske virksomheder, investeringer og talent. Der skal være attraktive udviklings-, arbejds- og levevilkår for udenlandske virksomheder og talenter. Fx gennem flere internationale skoler, international borgerservice samt forskellige andre tilbud til højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft og deres familier.

Uddannelse

Regionens og kommunernes opgaver på uddannelsesområdet

Regionen har en rolle i forhold til at facilitere et bredt samarbejde regionalt mellem kommuner og uddannelsesinstitutioner om fælles målsætninger. Desuden har regionen mulighed for at understøtte udviklingsinitiativer på ungdoms- og voksenuddannelser og gennemføre analyser på uddannelsesområdet.

I samarbejde med uddannelsesinstitutionerne koordinerer Region Hovedstaden den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på ungdomsuddannelser og voksenuddannelser. Derudover fungerer regionen som sekretariat for fordelingsudvalgene, som står for at fordele gymnasieelever til regionens gymnasier og hf-kurser.

Kommunerne har ansvaret for folkeskolen og uddannelsesvejledningen af unge fra 6. klasse til 25 år. Vejledningen bliver varetaget af 11 kommunale Ungdommens Uddannelsesvejledningscentre.

Uddannelse

Uddannelse

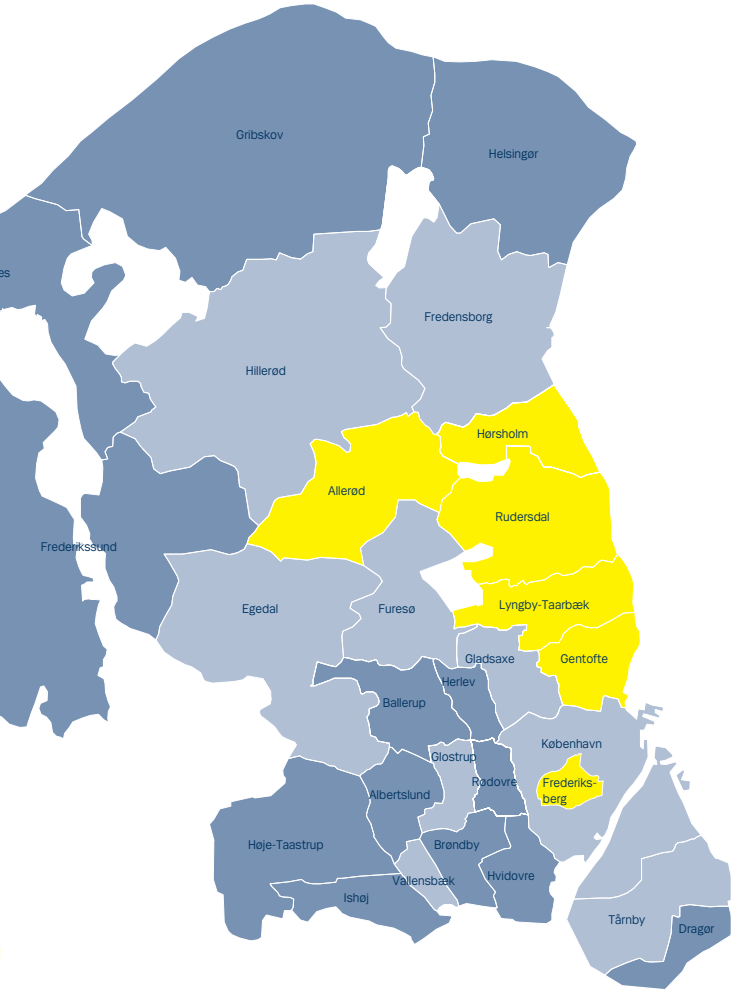

20 procent mindre end landsgennemsnittet (under 14,7 procent)

Tæt på landsgennemsnittet (14,8-21,9 procent)

20 procent større end landsgennemsnittet (over 22,0 procent)

Alle talenter skal i spil

Alle unge og voksne skal have mulighed for at finde et relevant og attraktivt tilbud i uddannelsessystemet, så flere får lyst til at uddanne sig. Vi skal udfordre alle på deres niveau og motivere til mere uddannelse. Hver femte ung har ikke en ungdomsuddannelse i dag, og kun lidt mere end halvdelen af en årgang forventes at få en videregående uddannelse.[10] Det er ikke nok, hvis hovedstadsregionen skal kunne konkurrere på viden i fremtiden, og vi skal nå målene om, at 95 procent af 2015-årgangen skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og 60 procent af 2020-årgangen skal gennemføre en videregående uddannelse.

Alle talenter skal i spil, hvis regionens borgere skal have de kompetencer, der er efterspurgt på arbejdsmarkedet i dag og fremover. Derfor vil Region Hovedstaden i samarbejde med kommuner og regionale uddannelsesaktører arbejde for at skabe et mere rummeligt uddannelsessystem med boglige og praktiske uddannelser af høj kvalitet.

Restgruppens størrelse i regionens kommuner

Restgruppen er defineret som andelen af 18-22-årige, der har grundskolen som højeste gennemførte uddannelse, og som ikke er i gang med en ungdomsuddannelse. Landsgennemsnittet er 18,3 %. Gennemsnittet i Region Hovedstaden er 18,8%.[11]

Vision

Uddannelserne i hovedstadsregionen er rummelige og attraktive. De udruster unge og voksne med de faglige, akademiske og innovative kompetencer, som er efterspurgt i det private og offentlige erhvervsliv.

INDSATSOMRÅDE 1 // SAMMENHÆNG I UDDANNELSERNE

Vi vil gøre valget nemmere

Frafald og omvalg på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser har både menneskelige og økonomiske omkostninger. Derfor ønsker Region Hovedstaden at skabe mere sammenhæng mellem uddannelserne. Kun ved at skabe logik og funktionalitet i overgangene mellem uddannelsesniveauer og -retninger sikrer vi, at flere vælger rigtigt første gang og inspireres til videre uddannelse.

De unges beslutning om uddannelse og karriere skal modnes allerede i folkeskolen. I dag fortryder for mange unge deres valg af ungdomsuddannelse og skal starte forfra et nyt sted. På erhvervsuddannelserne er en tredjedel omvalgselever, der før har været på en anden ungdoms- eller erhvervsuddannelse. I gymnasiet er fire procent omvalgselever.[12]

Mål

Uddannelsesinstitutioner, kommuner og region skaber i samarbejde logiske og tydelige overgange mellem uddannelsesniveauer, så uddannelsessystemet i hovedstadsregionen er sammenhængende og fleksibelt.

Flere skal have en kompetencegivende uddannelse i første forsøg

Frafaldet på ungdomsuddannelserne vidner om, at mange unge ikke er godt nok rustet til at overskue deres uddannelses- og karrieremuligheder efter folkeskolen. Gymnasiet er den "sikre" løsning, som nogle vælger for at kunne følges med deres venner og udskyde det svære karrierevalg.

Næsten to tredjedele af en ungdomsårgang forventes at få en gymnasial uddannelse. Men hver sjette af disse unge får aldrig en kompetencegivende uddannelse og ender som ufaglærte.[13] En af løsningerne er at styrke vejledningen til erhvervsuddannelserne, så flere afslutter med en kompetencegivende uddannelse.

God adgang til ungdomsuddannelser i alle dele af regionen

Lange togture, ventetid ved busstoppestedet og skoler, der ligger langt væk, kan betyde, at nogle opgiver en uddannelse på forhånd eller tidligt i forløbet. I dag rejser en erhvervsskoleelev i gennemsnit knap 40 minutter hver vej med kollektiv trafik for at komme i skole. Til sammenligning bruger en elev i det almene gymnasium kun 25 minutter hver vej.[14] I forhold til god adgang skal vi dog også overveje nye løsninger – fx inden for it – som kan sikre, at alle unge har mulighed for at få en ungdomsuddannelse af høj kvalitet.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil arbejde for glidende overgange mellem folkeskole og ungdomsuddannelser. Vi vil i samarbejde med folkeskolerne og ungdomsuddannelserne tage initiativer, som giver eleverne i de ældste folkeskoleklasser bedre forudsætninger for et kvalificeret uddannelsesvalg – fx styrket vejledning. Vi vil se på, hvordan vi kan skabe glidende overgange. En erhvervsuddannelse skal være en reel og attraktiv førsteprioritet for flere unge efter folkeskolen.

Vi vil bringe flere unge tilbage på uddannelsessporet. Vi vil være med til at sikre, at unge, der har opgivet at få en uddannelse, og som er i arbejde eller modtager sociale ydelser, bliver hjulpet tilbage i uddannelse og får støtte og opbakning til at gennemføre. Der skal især gøres en indsats for, at flere drenge får en kompetencegivende uddannelse.

Vi vil arbejde for bedre uddannelsesdækning. Lange afstande og transporttid skal ikke være en hindring for, at regionens unge får en uddannelse. Vi vil i samspil med de regionale uddannelsesaktører koordinere uddannelsestilbud.

Vi vil arbejde for mere glidende overgange til de videregående uddannelser. Eleverne på ungdomsuddannelserne skal i højere grad præsenteres for mulighederne for videregående uddannelse og karriereveje. Det kan fx ske ved at inddrage cases og projekter fra det private erhvervsliv og den offentlige sektor i undervisningen.

Rejsetid til grundforløb på erhvervsskoler

Hvis man bor på de lyseblå områder i regionen, har man mere end 30 minutter rejsetid med kollektiv trafik til en erhvervsuddannelse.[15]

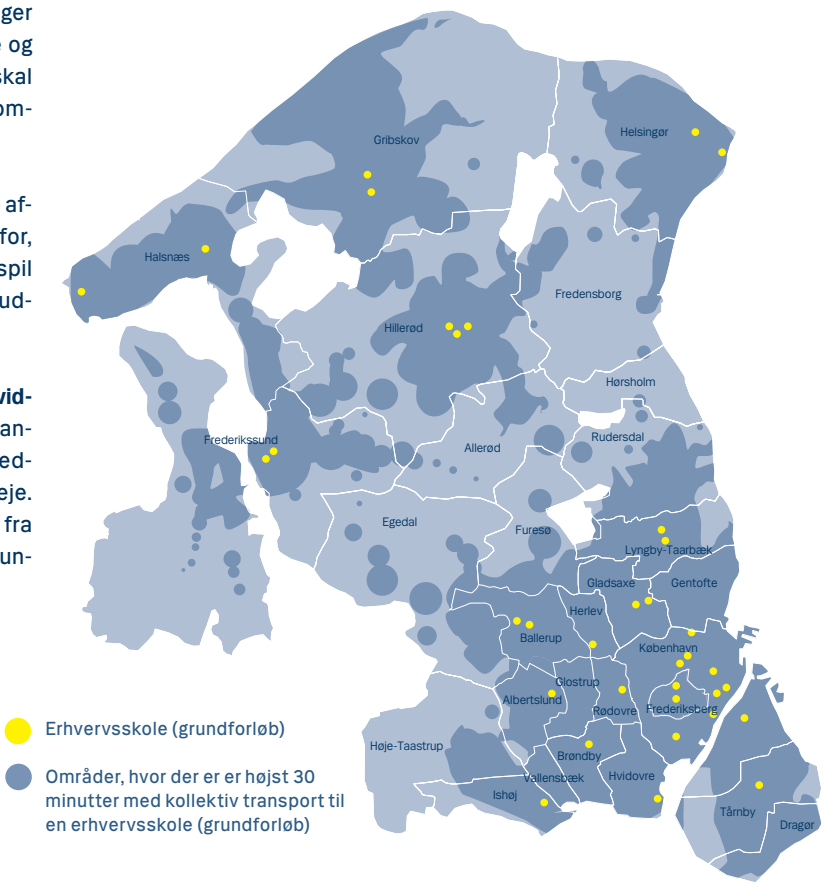

INDSATSOMRÅDE 2 // MOTIVERENDE UNDERVISNING

Lysten til at lære skal i centrum

Vi taber alt for mange unge i uddannelsessystemet, fordi de har svært ved at fastholde motivationen i klasseværelset eller på værkstedet. Vi vil arbejde for at skabe et rummeligt uddannelsessystem med inspirerende skolemiljøer, der giver alle unge mulighed for at udvikle deres evner og talenter.

Der er brug for nye undervisningsmetoder, der engagerer og fastholder unge. Derfor vil regionen støtte uddannelsesinstitutionerne i at arbejde med nye tilgange til læring og i at designe undervisning med udgangspunkt i de unges behov. Teori og praksis skal i højere grad tænkes sammen. Det gør undervisningen mere motiverende og giver de unge kompetencer, der kan bruges på arbejdsmarkedet.

Erhvervsuddannelser skal sikre flere unge en kompetencegivende uddannelse

Erhvervsuddannelserne rummer et uudnyttet potentiale. Vi skal øge deres attraktivitet og sikre, at de i højere grad bidrager til innovation, vækst og iværksætteri. Derfor skal erhvervsuddannelserne nytænkes, så der er prestige og faglig stolthed forbundet med at tage en praktisk uddannelse.

Samtidig skal vi manglen på praktikpladser til livs. Vi vil arbejde for, at der er ordinære praktikpladser til alle, der ønsker en praktisk uddannelse, og øget fokus på vekselvirkningen mellem teori og praksis skal skabe mere progression og mening i uddannelsen.

Mål

Hovedstadsregionens ungdomsuddannelser er rummelige og udviklingsorienterede, de tilbyder undervisning af høj kvalitet og motiverer flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil øge sammenhængen mellem teori og praksis. Vi vil samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om at skabe mere anvendelsesorienteret undervisning på både de gymnasiale uddannelser og på erhvervsuddannelserne. Vi vil støtte skolerne i at arbejde med nye tilgange til læring og i at designe undervisning med udgangspunkt i de unges behov. Det sker fx gennem tættere samspil med erhvervslivet og det offentlige arbejdsmarked.

Vi vil skabe attraktive erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelser skal både være en attraktiv uddannelse for unge med faglige og personlige udfordringer og tiltrække unge med karrieredrømme og lyst til at videreuddanne sig.

Vi vil arbejde for flere og bedre praktikpladser. Vi vil iværksætte nye og markante initiativer, som styrker det praktikpladsopsøgende arbejde på tværs af skoler og skaber bedre sammenhæng mellem praktik- og skoleforløb.

Vi vil skabe talentudvikling på alle niveauer. Der skal være bedre vilkår for boglige og praktiske unge, der er motiveret for at nå længere. Vi vil skabe bedre muligheder for, at alle kan udvikle deres talent og evner. Det kan fx være i form af mere undervisningsdifferentiering, flere frirum eller særligt tonede forløb for talentfulde unge.

INDSATSOMRÅDE 3 // KOMPETENCER, DER MATCHER FREMTIDENS BEHOV

Mere og bedre uddannelse skal ruste os til fremtiden

Mål

Uddannelserne i hovedstadsregionen giver flere unge og voksne kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger, og som skaber vækst og udvikling i regionen.

Efterspørgslen på kompetencer ændrer sig konstant. Ufaglærte job flytter til udlandet, og behovet for uddannet arbejdskraft med stærke, innovative kompetencer vil vokse markant de kommende år. I fremtiden risikerer vi at stå over for en stor gruppe af ufaglærte og faglærte ledige, når arbejdspladserne i produktionsvirksomhederne forsvinder eller ændres. Det er afgørende, at vi i tide når at uddanne og efteruddanne, og at hovedstadsregionen går forrest, når det kommer til at sikre unge og voksnes parathed til at imødekomme kravene på arbejdsmarkedet.

Det kræver, at vi konstant er opdaterede på, hvordan efterspørgslen på kompetencer udvikler sig. Flere skal have en videregående uddannelse. Men det er lige så vigtigt, at vi sørger for relevante uddannelsestilbud til dem, som kun har lidt eller ingen uddannelse i bagagen eller bor langt væk fra de store uddannelsesbyer.

Uddannelse er en investering

Der skal tages nye metoder i brug, hvis vi skal sikre ufaglærte mod permanent arbejdsløshed. Uddannelse er en investering, der betaler sig både nu og på længere sigt. 25.000 ufaglærte forventes at stå uden job i 2020.[16] Jo flere unge der får en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse, desto færre risikerer en usikker fremtid som ufaglært.

Vi skal investere i et uddannelsessystem, der uddanner i brugbare og fremtidsrettede kompetencer – også set fra en international synsvinkel. Vi skal også tænke i nye baner for at motivere unge og voksne, der er gået en bue uden om uddannelsessystemet, til at vende tilbage til skolebænken. Vi skal løfte de læsesvage og sikre gode muligheder for uddannelse parallelt med arbejde. Her kan forberedende voksenundervisning (FVU) spille en vigtig rolle. Her skal vi øge rekrutteringen markant for at leve op til de nationale målsætninger[17] og sikre gode overgange videre i uddannelsessystemet.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

Vi vil afdække kompetence- og vidensbehovet. Vi vil bidrage til at afdække, hvilke kompetencer der er brug for i regionen. Der er behov for et tættere samspil mellem uddannelserne og erhvervslivet, så regionens unge bliver klædt på til at agere på et komplekst og foranderligt arbejdsmarked.

Vi vil arbejde for nye og alternative veje gennem uddannelsessystemet. Meritsystemet skal udbygges og systematiseres, og erfaring fra eksempelvis job og fritidsarbejde skal i højere grad blive værdsat som brugbare realkompetencer. Vi skal udvikle og udbrede den forberedende voksenundervisning.

Vi vil arbejde for, at flere målgrupper får en videregående uddannelse. Vi skal bl.a. sikre relevante tilbud til voksne, der bor i regionens yderområder, fx i form af internetbaseret læring og god geografisk tilgængelighed.

Vi vil give vores uddannelser øget internationalt udsyn. Vi vil være med til at skabe øget samarbejde og udveksling mellem hovedstadsregionens og udenlandske uddannelsesinstitutioner. Vores uddannelsessystem skal have internationalt format og kunne konkurrere med de bedste i verden.

Vi vil bidrage til opkvalificering af ufaglærte. Flere ufaglærte skal have en uddannelse. Det skal blandt andet ske ved, at flere får anerkendelse for deres erfaring og via et uddannelsesforløb bliver rustet til at klare kravene på arbejdsmarkedet.

Klim

Regionens og kommunens opgaver på klimaområdet

Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden har på vegne af de 29 kommuner i hovedstadsregionen udarbejdet en fælles regional klimastrategi, som tager fat på de tværgående klima-udfordringer, som kommuner og region ønsker at løse i fællesskab.

Regionen vil facilitere et bredt samarbejde, igangsætte analyser og understøtte udviklingsinitiativer omkring klima, rekreative områder og cykling.

Kommunerne udarbejder hvert fjerde år kommune-planstrategier og kommuneplaner, som ifølge loven skal følge principperne i planloven og fingerplanen. Miljøministeriet er i gang med at revidere Fingerplan 2007. Den regionale udviklingsplan indgår i grundlaget for kommuneplanerne.

Klima

Grøn omstilling fremmer sundhed og udvikling

Vi står over for massive klimaforandringer. Borgere, virksomheder og myndigheder skal dels sikre sig mod forandringernes konsekvenser som oversvømmelser og hedebølger, dels arbejde for at nedbringe udslippet af CO_2. Hovedstadsregionen skal gøres mere klimaparat, energieffektiv og attraktiv. Grønne initiativer skal skabe bedre vilkår for alle og fungere som en dynamo for sundhed, udvikling og grøn vækst.

INDSATSOMRÅDE 1 // KLIMASTRATEGI

En klimaberedt og energieffektiv region

Visionen i den fælles klimastrategi mellem kommunerne og regionen er, at hovedstadsregionen er den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark.

Klimaforandringer rummer ikke kun en udfordring, men også et potentiale. Derfor skal vi aktivt møde klimaudfordringerne og være en foregangsregion. Vi skal være forberedte på de stigende vandmængder, og i samspil med erhvervslivet bidrage til udvikling af nye løsninger til klimatilpasning.

Vi vil arbejde for at nedbringe CO_2-udslip og energiforbrug ved at have fælles fokus på udfordringerne inden for transport, byggeri, energisektoren og indkøb.

Klimaudfordringerne går på tværs af myndigheder og geografi. Derfor er der behov for en styrket lokal, regional og national indsats for at skabe bedre, billigere og mere effektive løsninger til gavn for borgerne og klimaet. Vi vil med den regionale klimastrategi danne grundlag for et styrket samspil mellem offentlige og private aktører om udvikling af nye innovative løsninger, der bidrager til at skabe grøn vækst, og dermed styrke erhvervslivets internationale konkurrenceevne.

Mål

Klimavision for hovedstadsregionen:

I 2025 er hovedstadsregionen den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark baseret på stærke regionale og tværkommunale samarbejder, hvor innovative offentlig-private partnerskaber bidrager til grøn vækst i international topklasse.

Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstadens klimastrategi fra 2012 er del af den regionale udviklingsplan. Her præsenteres et kort resumé.

Satsning på elbiler og grøn energiforsyning

Transportsektoren står for 30 procent af den samlede CO_2-udledning, samtidig med at vore biler udleder en række sundhedsskadelige partikler.[18] Elbiler er en oplagt løsning i hovedstadsregionen, hvor afstandene er små. Vi vil skabe en fælles samarbejdsorganisation, der skal sikre fælles kommunalt og regionalt indkøb af elbiler for at gøre det billigere, enklere og hurtigere at lease eller købe elbiler. Et af Klimastrategiens succeskriterier er, at 25 procent af den offentlige bilpark i 2015 er elbiler eller andre biltyper drevet af grøn energi.

Den globale efterspørgsel på energi til el, varme og industri bliver stadig større. I hovedstadsregionen stammer 72 procent af energiforbruget fra fossile brændsler.[19] Vi skal derfor i gang med en omfattende omstilling til vedvarende energi. Målet er en sammenhængende energiforsyning baseret 100 procent på vedvarende energi i 2050.

Handlinger

Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden arbejder i klimastrategien med fem spor:

- **Vi skal skabe en klimaberedt region.** Vi vil udvikle langsigtede planer for klimatilpasning, som koordineres med nabokommuner i regionen og naboregioner. Vi skal vide, hvor der er risiko for oversvømmelser, gennemføre fælles tiltag og udvikle nye løsninger i tæt samspil med erhvervslivet.

- **Vi vil arbejde for mere klimavenlig transport.** Vi vil arbejde for, at hovedstadsregionen bliver foregangsregion i forhold til elbiler, og at busser er baseret på grønne drivmidler. Mobilitetsplanlægning skal sikre et markant styrket samspil mellem trafikformer til gavn for den kollektive trafik og cyklisme.

- **Vi vil omstille energiforsyning.** Vi skal have adgang til en fossilfri el- og varmeforsyning, der primært er baseret på vedvarende energikilder som vind, sol, biomasse, geotermisk energi mv. Vi vil bidrage til omstillingen af energiforsyningen via efterspørgsel af vedvarende energi til forbrug i egne bygninger.

- **Vi ønsker energieffektive bygninger.** Vi vil energieffektivisere og klimarenovere offentlige bygninger, så de lever op til målene i den nationale "Energistrategi 2050". Vore nybyggerier skal leve op til bygningsreglementets krav om bedste energiklasse, og vi er foregangsregion for bæredygtigt hospitalsbyggeri.

- **Vi vil arbejde for klimavenligt forbrug og indkøb.** Kommuner og region skal bruge klimavenlige indkøb som et strategisk redskab til at fremme nye grønne løsninger, der skaber værdi for både offentlige og private parter.

INDSATSOMRÅDE 2 // REGIONAL SATSNING PÅ CYKLING

Flere skal op på cyklen

Vores cykelkultur medvirker til at gøre hovedstadsregionen til en attraktiv grøn storbyregion. Særligt København er blevet internationalt kendt på cykelområdet. Det skal udnyttes og udbredes til hele regionen. Cykling er en vindersag – både for folkesundheden, samfundsøkonomien og bæredygtigheden.

Daglige bilkøer på vejene koster samfundet dyrt og giver ventetid for folk, som skal på arbejde, hente børn eller købe ind. I fritiden foregår halvdelen af borgernes transport i bil.[20] Hvis vi vælger cyklen frem for bilen, sparer vi os selv og samfundet for mange penge, bl.a. til sygdomsbehandling. For hver ekstra kilometer, en borger cykler, sparer samfundet sammenlagt cirka 5 kr.[21] Cykling er sundt for borgerne, og samtidig er der store klima- og miljøgevinster.

Samarbejde om cykling og cykelstier

Cyklen skal i fremtiden udgøre et reelt alternativ til bilen. I de senere år har stat, region og kommuner prioriteret cykling højt. Men der er behov for en større udbygning og forbedring af cykelstier for pendlere og turister. Derfor bør der investeres mere i cykelforholdene og sikres sammenhæng på tværs af kommunegrænser. En central udfordring er at få realiseret cykelsuperstierne med fokus på rejsetid, tilgængelighed, komfort og tryghed/sikkerhed. For fritidscyklisterne og cykelturisterne skal der være attraktive muligheder for at cykle overalt i regionen, og der skal være god adgang til rekreative områder.

Mål

Vi skal udvikle en attraktiv cykelregion for borgere og turister. I 2020 skal antallet af cykelpendlere være øget med 38 procent.

Vi skal tjene penge på cykel-knowhow

Hovedstadsregionen har en særlig knowhow inden for cykling med mange velafprøvede og velfungerende systemer og solide produkter. Vores knowhow er en spirende erhvervsmæssig styrkeposition, som bør næres af nye idéer i samarbejde med erhvervslivet.
Der er også udfordringer: nedslidning af cykelstierne, henkastet affald, trængsel på cykelstierne og ved trafikterminaler. Det gælder især i København og omegnskommunerne, hvor der er mange cyklister koncentreret på lidt plads. Tog, metro og busser har svært ved at rumme de mange cykler, som borgerne medbringer på turen.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

- **Vi vil arbejde for at realisere og udbrede regionale cykelsuperstier.** Vi vil understøtte kommunerne i at realisere cykelsuperstier og etablere et stærkt regionalt samarbejde. Vi vil arbejde for markedsføring af cykelsuperstierne i samarbejde med cykel- og turistorganisationer.

- **Vi vil opfordre flere kommuner til at gå sammen om fælles cykelstrategier.** Vi vil styrke nye regionale samarbejder, der forbedrer forholdene for cyklister og skaber en sammenhængende cykeloplevelse. Der er behov for brede partnerskaber, som inddrager arbejdspladser, frivillige organisationer, trafikselskaber og planmyndigheder.

- **Vi vil stimulere flere til at cykle i fritiden.** Vi vil sammen med kommunerne arbejde for at styrke mulighederne for at bruge cyklen i fritiden og herunder styrke cykelturismen i hovedstadsregionen.

- **Vi vil arbejde for at udvikle regionens cykel-knowhow.** Vi skal skabe bedre rammer for at videreudvikle cykelknowhow regionalt til at forbedre forholdene for cykling i regionen. Vi skal udvikle en præcis, pålidelig og opdateret regional cykelruteplanlægger, der skal være brugervenlig og skabe sammenhæng på tværs af kommuner og transportformer.

- **Vi vil udarbejde et regionalt cykelregnskab.** Vi vil i samspil med regionale aktører udarbejde et regionalt cykelregnskab med nøgletal, der kan understøtte kommunerne og regionens cykelindsats og skabe viden om cykling i regionen.

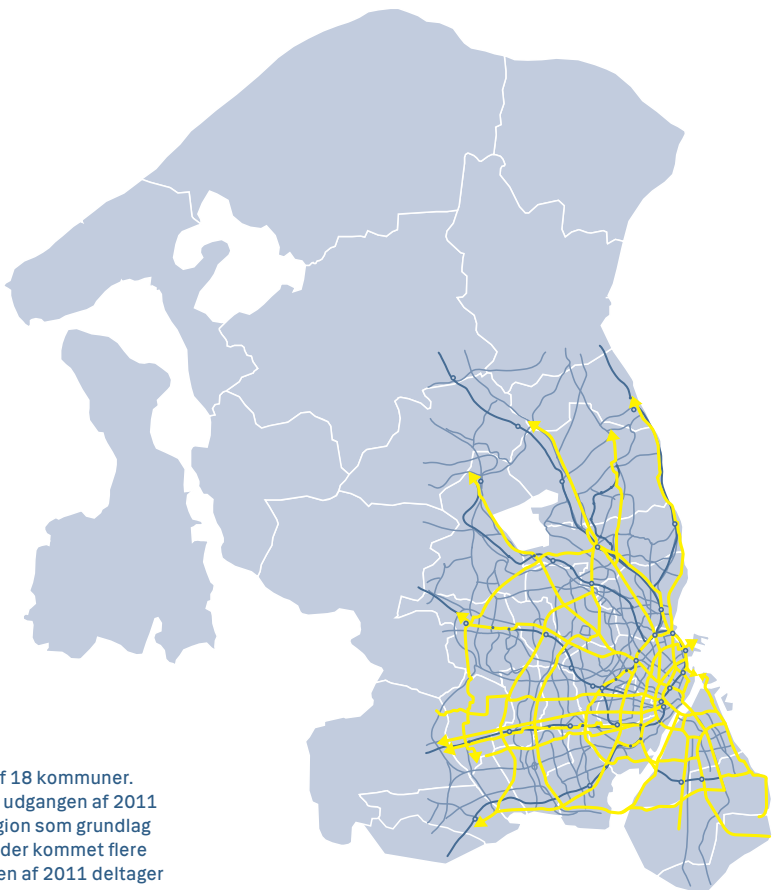

Cykelsuperstier

Kort over 26 cykelsuperstier på tværs af 18 kommuner. Kortet viser de cykelsuperstier, der ved udgangen af 2011 er politisk godkendt af kommuner og region som grundlag for det videre arbejde. Efterfølgende er der kommet flere kommuner med i projektet. Ved udgangen af 2011 deltager således 21 kommuner i projektet.[22]

INDSATSOMRÅDE 3 // REKREATIVE OMRÅDER

Vi vil øge og forbedre de grønne og blå områder

Grønne arealer, strande, kyster, søer og vandløb har en positiv betydning for borgernes sundhed og velvære. Mere end to tredjedele af danskerne mener, at naturen er vigtig for deres dagligliv og livskvalitet.[23] Vore grønne arealer og de blå vandområder bidrager ikke kun til at fastholde, men også tiltrække borgere og turister til regionen.

Grønne arealer og vådområder er en del af nøglen til at løse klima- og miljøproblemer. De udgør et stort, men uudnyttet potentiale i forhold til klimatilpasning. Inde i byerne skal de grønne områder i højere grad aflaste kloaksystemet efter regnvejr og skybrud. Uden for de større byområder skal grønne og blå områder tilbageholde den øgede vandmængde fra landsbyerne og anden bebyggelse.

Regionens grønne og blå områder spiller også en stor rolle for dyre- og plantelivet, biodiversiteten samt luft- og drikkevandskvaliteten. Nogle steder i regionen er der potentiale for at gennemføre naturgenopretning på lavbundsarealer for at reducere kvælstofudledningen og skabe nye natur- og herlighedsværdier.

Mål

Vi skal have en attraktiv grøn region, hvor alle regionens borgere skal have mindre end 10 minutters gang til et rekreativt område i 2020 mod 94 procent i 2011. Hovedstadsregionens blå og grønne struktur skal øges til at udgøre minimum en tredjedel af regionens samlede areal i 2020 mod cirka 27 procent i dag.

Udvikling i de grønne og blå områder

Vi skal arbejde for at skabe flere rekreative områder ved at omdanne områder i rekreativ retning. Desuden skal vi sørge for at bevare dét, som vi har. Fingerplanen – som udarbejdes af Miljøministeriet – er et vigtigt princip for at fastholde og udvikle den grønne og blå struktur. Men vi har behov for at sikre øget koordinering, fordi mange skove, vandløb og kyststrækninger spreder sig over flere kommuner. Det samlede naturareal er på cirka 27 procent af det samlede areal i hovedstadsregionen. I perioden 1990-2006 er der sket en fremgang på 0,2 procent i naturarealet svarende til 86 hektar.[24] Ikke hele naturarealet er offentligt tilgængeligt for borgerne som rekreative områder.

Bedre rekreative områder

Vi ønsker at sætte mere fokus på kvaliteten af de rekreative områder. Bedre rekreative områder kan styrke regionens attraktivitet. Det handler om gode stier, adgangsforhold, forbindelser til andre områder, udstyr og renholdelse.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

- **Vi vil arbejde for grønne byer til gavn for klima og miljø.** Vi vil understøtte metodeudvikling, koordinering, planlægning og handling på tværs af kommunerne. Det skal skabe klimatilpasning og mere grønt og blåt areal særligt i vores byer.

- **Vi vil arbejde for fælles visioner for regionens grønne og blå områder.** Vi vil sammen med kommunerne arbejde for at skabe fælles visioner, der kan styrke regionens grønne og blå områder.

- **Vi vil arbejde for nye rekreative områder igennem omdannelse og genbrug.** Vi skal udnytte muligheder for at skabe nye rekreative områder. Fx ved at omdanne ældre erhvervsområder, infrastrukturarealer og gamle råstofgrave. Eller ved at genanvende ren overskudsjord til at skabe spændende rekreative landskaber eller udvide eksisterende. Vi skal sørge for at kompensere i størrelsesforholdet 1:1 for tab af eksisterende grønne og rekreative områder.

- **Vi vil arbejde for højere kvalitet i de rekreative områder.** Vi vil sætte fokus på at højne kvaliteten og forebygge nedslidning og henkastet affald i naturen og byparkerne. Vi ønsker et samarbejde på tværs af kommuner, staten og private naturforvaltere for at udvikle smartere løsninger – fx en fælles værktøjskasse til affaldsforebyggelse.[25]

Kort over vådområder i regionen

De gule områder på kortet llustrerer potentialet potentialet for at gennemføre naturgenopretning på visse lavbundsarealer. De potentielle vådområder dækker dels over inddæmmede/tørlagte områder, dels over tidligere enge og vandområder fra 1897-98.

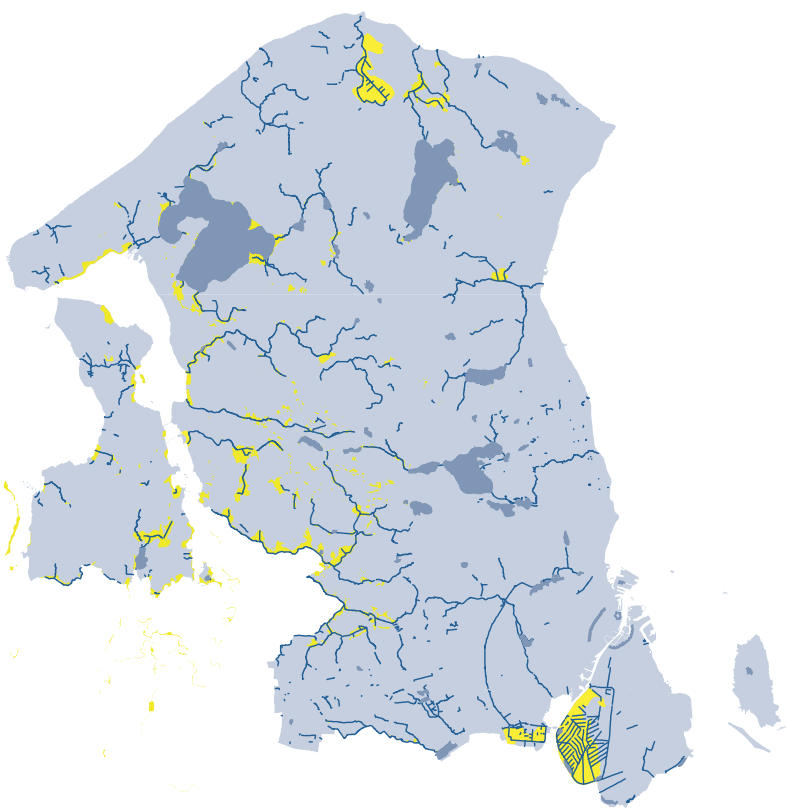

Trafik

Regionens og kommunernes opgaver på trafikområdet

På det kollektive transportområde har kommunerne og regionerne en vigtig rolle som trafikindkøber. Movia er Danmarks største trafikselskab, som betjener og finansieres af Region Hovedstaden, Region Sjælland og de 45 kommuner i de to regioner efter lovbestemte regler. Kommunerne finansierer kommunale buslinjer og regionerne de regionale buslinjer samt lokalbanerne.

Region Hovedstaden er endvidere gået sammen med staten og 11 kommuner om at finansiere den kommende letbane i Ring 3, til en pris på ca. 3,7 mia. kr.

Regionen har en rolle i forhold til at facilitere et bredt samarbejde regionalt og internationalt. Det sker bl.a. ved at igangsætte analyser og understøtte udviklingsinitiativer omkring infrastruktur.

Trafik

Fremkommelighed skaber vækst

Hovedstadsregionen er i dag et knudepunkt for trafikstrømme på bane og vej mellem Skandinavien og Europa. Flere mennesker rejser til og fra regionen, og mere godstrafik skal transporteres igennem regionen. Når Femern Bælt-forbindelsen åbner i 2020, vil trafikken over Femern efterhånden blive mere end fordoblet, og som en følge heraf skal vi have transporteret dobbelt så meget gods over Øresund. Derfor skal flaskehalsene fjernes. En meget stor del af passager- og godstogene mellem Skandinavien og Centraleuropa skal køre over den ensporede Storstrømsbro. For at sikre en driftssikker og miljøvenlig transport skal forbindelsen over Storstrømmen udbygges til at kunne håndtere den voksende jernbanetrafik.

Vi står derfor over for en væsentlig udfordring i forhold til at mindske trængslen gennem bedre infrastrukturløsninger. Tog og busser skal køre hyppigt, til tiden og i et sammenhængende og vidtforgrenet net. Og mulighederne for at komme til og fra udlandet med fly og højhastighedstog skal være i top.

Hovedstadsregionens infrastruktur skal derfor udvikles markant i de kommende år. Høj tilgængelighed og nem fremkommelighed er nemlig afgørende, når vi vil bevare og forbedre vores position i konkurrencen med andre europæiske storbyer om vækst, investeringer og arbejdspladser.

Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden har indgået en regional trafikaftale i 2011, "Investeringer i fremtiden", hvor region og kommuner i enighed peger på nødvendige investeringer på infrastrukturområdet. Trafikaftalen udgør den regionale udviklingsplan på trafikområdet.

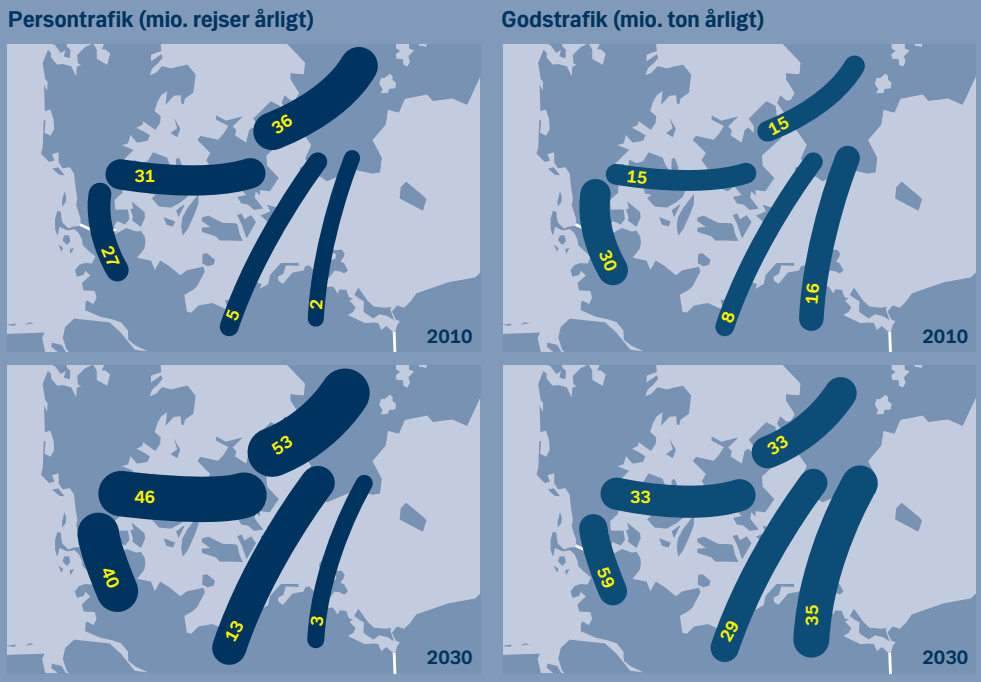

Udvikling i trafikstrømme fra 2010 til 2030

Oversigt over trafikstrømme på hhv. person- og godstrafik. Overordnet forventes trafikstrømmene gennem regionen at være fordoblet i 2030. Fx skal der i 2030 transporteres 33 mio. tons gods over Øresund mod 15 mio. tons i 2010.[26]

TRAFIKAFTALE // INVESTERINGER I FREMTIDEN

Infrastruktur driver væksten i hovedstadsregionen

Vi er en international metropol

Hovedstadsregionen er Danmarks eneste internationale storbyregion og samtidig centrum i Øresundsregionen. Vi konkurrerer med andre euro-pæiske storbyer om arbejdspladser, virksomhedsinvesteringer og højtuddannet arbejdskraft.

Med åbningen af Femern-forbindelsen i 2020 får vi direkte adgang til Nordtyskland, og med de norske og svenske overvejelser om højhastighedstog mellem de skandinaviske hovedstæder bliver vi det centrale omdrejningspunkt i transportnettet mellem Skandinavien og det øvrige Europa. Men også den stigende godstrafik over Storebælt skal håndteres af den regionale infrastruktur.

Vi både kan og vil løfte opgaven som vækst-lokomotiv

Som international storbyregion har vi en særlig forpligtelse til at medvirke til at skabe vækst i hele Danmark. Vi står for næsten halvdelen af Danmarks nationalprodukt, og når der skabes 100 nye job i hovedstads-regionen, skaber det 20 nye job et andet sted i Danmark.[24]

En forudsætning for at skabe en større vækst er en effektiv infrastruktur, som reducerer rejsetiden og giver god tilgængelighed i og til regionen. Den er derfor en vigtig rammebetingelse for, at regionen på langt sigt kan fastholde og tiltrække arbejdspladser og være en attraktiv region for virksomheder, som opererer globalt. En effektiv infrastruktur bidrager også til livskvalitet. Vi besøger familie og venner og bruger kulturtilbud i højere grad, jo lettere det er at komme rundt.

Kommunekontaktrådet Hovedstaden og Region Hovedstaden vil derfor i fællesskab pege på, hvad der er behov for i fremtiden for at sikre, at vores transportinfrastruktur både kommer op i et højere vækstgear og cementerer vores position som et internationalt knudepunkt.

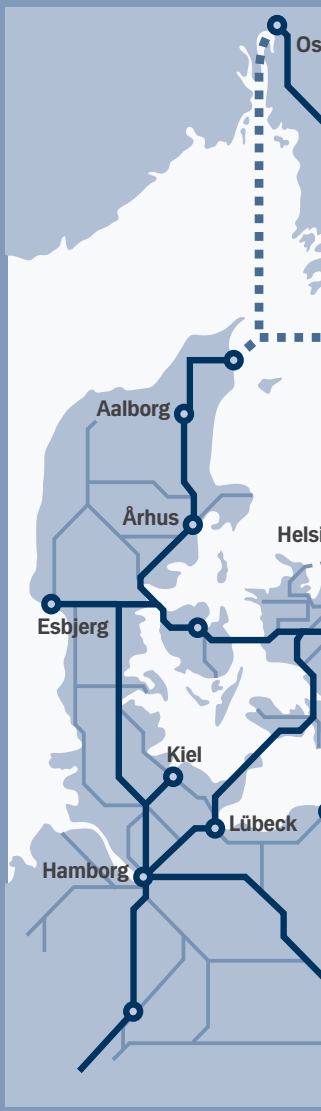

Den internationale dimension er vigtig for både Danmark og for Øresundsregionen

Vi kan gennem en trafikalt integreret Øresundsregion, gode transportforbindelser til naboregionerne og til de store europæiske og globale knudepunkter sikre os, at vi bliver en del af et større netværk.

Især Københavns Lufthavns internationale flyforbindelser spiller en vital rolle for vore internationale virksomheder og for evnen til at tiltrække internationale investeringer, turisme og vidensarbejdere. Ikke blot for hovedstaden og Øresundsregionen, men faktisk for hele Danmark. Vi understøtter derfor lufthavnen gennem projektet "Copenhagen Connected" for at få flere flyforbindelser til destinationer, som er vigtige for dansk erhvervsliv og turismen.

En god infrastruktur er væsentlig i forhold til at øge lufthavnens passagerpotentiale. Metropolregioner investerer i at sammenkoble lufthavn og højhastighedstognettet.

Når vi ser nogle år frem i tiden, er kapaciteten på både jernbane- og vejnettet presset – både i regionen og over Øresund. Så hvis vi skal løfte opgaven som en markant international spiller, vil der gradvist være et voksende behov for ny kapacitet i den øresundsregionale infrastruktur.

Vi foreslår:

- At vi fortsat satser på den strategiske udvikling af attraktive flyforbindelser for at styrke lufthavnen
- At der etableres højhastighedstog som led i en skandinavisk og europæisk korridor – koblet til lufthavnen
- At sammenhængene i Øresundsregionen styrkes gennem udbygningen af det kollektive tognet, såvel S-bane, metro som regional banebetjening.

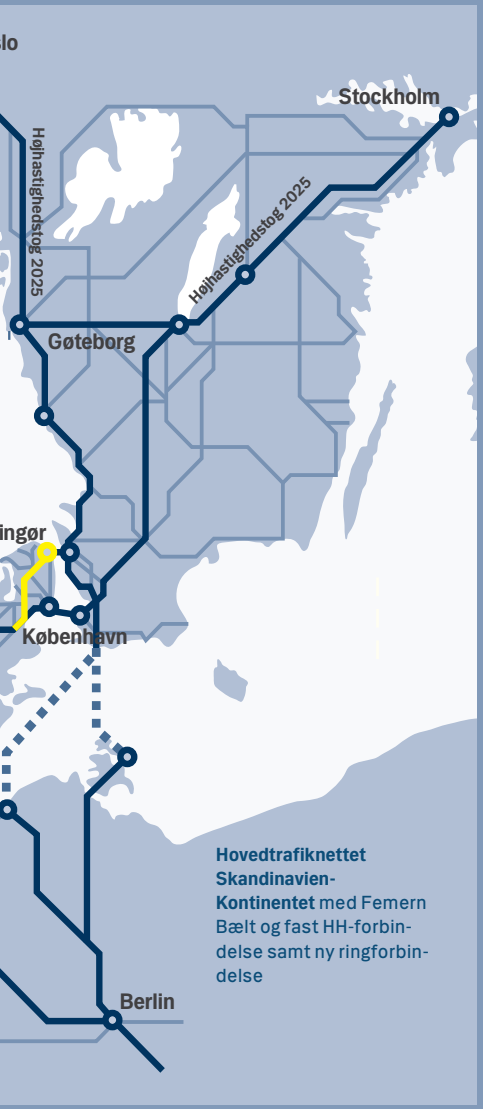

Linjeføring og behovet for en ny ringforbindelse skal undersøges (vist med gul).

TRAFIKAFTALE // INVESTERINGER I FREMTIDEN

Rundt i regionen – den lokale tilgængelighed skal styrkes!

Trængsel på regionens veje både koster og hæmmer væksten. I 2010 spildte borgerne hver dag 190.000 timer dagligt på at holde i kø. Den manglende fremkommelighed koster samfundet ca. 10 mia. kr. om året.[27]

Der er derfor al mulig grund til at sætte ind over for den stigende trængsel. Trængsel er ikke kun et problem i de tætte byområder i Storkøbenhavn. På de store indfaldsveje og på ringforbindelserne er væksten i vejtrafikken steget ganske meget. Ligesom der på det overordnede vejnet i Gribskov og Halsnæs kommuner er flere steder, hvor trafikanterne i dag oplever trængslen.

En forbedring af fremkommeligheden og af den geografiske sammenhæng i hele regionen skal styrkes ved at udbygge og forbedre vejnettet og gennem at udbygge den kollektive transport, herunder styrke togforbindelserne mellem Nordsjælland og København.

En af de store udfordringer for vejtrafikken i hele Hovedstadsområdet er, hvordan ringforbindelserne kan udvikles, således at de kan betjene de stigende trafikstrømme på tværs af regionen.

Den kollektive trafik spiller en væsentlig rolle, når man skal have flere bilister til at bruge bus og tog på de strækninger og i de byområder, hvor trængslen er størst. Især på tværs af fingrene mangler der en attraktiv banetrafik.

Vi foreslår:

En ny fast forbindelse ved Helsingør og Helsingborg til både bane og vej, og i forlængelse heraf:
En ny ringforbindelse med tilslutning fra Femern-forbindelsen via Høje-Taastrup til Helsingør til både bane (gods- og persontransport) og vej. Der er brug for en nærmere undersøgelse af behovet, herunder linjeføringen.

- En ny Fjordforbindelse ved Frederikssund
- En ny østlig havneforbindelse i København

- At letbanen langs Ring 3 realiseres hurtigst muligt
- At den kommende letbane og metrosystemet udbygges, så der skabes en sammenhængende banebetjening.

Vi vil gerne være med til at løfte fremtidens opgaver

Kommunekontaktrådet Hovedstaden og Region Hovedstaden har gennem aftalen om letbanen langs Ring 3 og gennem konstruktiv medvirken ved de statslige planprocesser vist, at vi både kan og vil være med til at løfte hovedstadsregionen op i et højere vækstgear. Vi indgår derfor fortsat gerne i en konstruktiv dialog med regeringen og Folketinget om, hvordan vi sammen kan realisere disse infrastrukturtiltag.

Trafik
Terminal 3

Realisering

Realisering af den regionale udviklingsplan

Invitation til samarbejde

Vi vil sammen med Kommunekontaktrådet Hovedstaden som det samlende forum for regionens kommuner drøfte, hvordan vi i fællesskab kan realisere planen og sikre et tæt samarbejde i de kommende fire år.

Denne regionale udviklingsplan udgør en overordnet ramme, som vi sammen med kommuner og andre aktører vil omsætte til konkrete initiativer og succeskriterier, der kan sikre, at vi når målene i planen. Vi ønsker at udarbejde en dynamisk handlingsplan, som løbende udbygges i de kommende år.

Midler til regional udvikling
Regionsrådet vil hvert år afsætte midler til regionale udviklingsinitiativer inden for de fire temaer i planen. Desuden vil regionsrådet og Kommunekontaktrådet Hovedstaden årligt evaluere planen.

NOTER

1 Bornholms Kommune indgår i den regionale klimastrategi og i den regionale trafikaftale.
2 Danmarks Statistik
3 ESPON
4 Øresundsbron
5 Vækstforum Hovedstaden, "Hovedstadsregionen – metropol med lokalt afsæt", 2011
6 Vækstforum Hovedstaden, "Hovedstadsregionen – metropol med lokalt afsæt", 2011
7 Iværksætterindeks 2009, Erhvervs- og Byggestyrelsen
8 Erhvervsstyrelsen, regional statistikbank
9 Vækstforum Hovedstaden, "Hovedstadsregionen – metropol med lokalt afsæt", 2011
10 UNI*C
11 Restgruppen er udarbejdet på baggrund af data fra Danmarks Statistik. Antallet af unge 18-22-årige i kommunen uden igangværende eller færdiggjort ungdomsuddannelse (2011-tal) divideres med antallet af unge 18-22-årige i kommunen (folketal opgjort pr. 1. juli 2011).
12 UNI*C
13 UNI*C
14 GisGroup, 2011
15 GisGroup, 2011
16 Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland
17 Lange Analyser & Moos-Bjerre Analyser og Rådgivning, 2011
18 Klimakommissionen 2009
19 Rambøll 2011. "Tværgående energiplanlægning i hovedstadsregionen"
20 Cowi 2010. Klimastrategi – tiltag i transportsektoren – Sammenfatningsnotat
21 Cowi og Københavns Kommune 2009. Samfundsøkonomiske analyser af cykeltiltag – metode og cases. Resume inklusive byværdier for øvrig transport.
22 Cykelsuperstier Sekretariatet 2011. Følgende kommuner deltager: Albertslund, Allerød, Ballerup, Brøndby, Fredensborg, Frederiksberg, , Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Helsingør, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Hørsholm, Ishøj, København, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Rødovre, Vallensbæk.
23 KU Life, Skov & Landskab 2011. Målene under rekreative områder bygger på data herfra.
24 KU Life, Skov & Landskab 2011
25 KU Life, Skov & Landskab 2012
26 Transport Data lab
27 Copenhagen Economics

REGION H

Region Hovedstaden

Region Hovedstaden
Koncern regional udvikling
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon 3866 5000
Email: regionh@regionh.dk
www.regionh.dk/regionaludviklingsplan

Grafisk design: RegionH Design
Foto: Jeppe Carlsen